

Cui bono?

Bij veel dingen die ik lees en hoor vraag ik me af:
'Wie heeft hier belang bij?'

Begin februari zochten een aantal supermarkten de pers met de mededeling dat 'de etikettering maar in het Engels moet'. Dat zou eenvoudiger zijn. Maar wat te doen met EU-regel dat handleidingen en etiketten voor producten in de taal van het land waar het product gebruikt wordt moeten zijn geschreven? Immers, de gebruiker moet op eenvoudige wijze geïnformeerd kunnen zijn. Bij voedsel zijn allergische reacties vervelend en soms gevaarlijk.

Bouwstoffen bezitten nogal wat gezondheidsbedreigende eigenschappen. Daarom is een goed toegankelijke handleiding van groot belang. De supermarkten waren vrij helder in de beweegredenen: de winst moest omhoog en niet-Nederlandstalige etiketten maakt de inkoop goedkoper. Maar welke consequenties heeft een niet-Nederlandstalig etiket voor de bouwmaterialen?

Via-via hoor ik dat er in Nederland wederom een wens is om de Arbo-regelgeving te minimaliseren. Nu heb ik dat al eens eerder meegemaakt. Ik mocht destijds meedenken hoe het aantal regels in de arbeidsomstandighedenwet en het arbeidsomstandighedenbesluit konden worden verminderd. Het is uiteindelijk uitgedraaid op herordenen en samenvoegen. Immers, de Nederlandse arbowetgeving was en is nagenoeg geheel gebaseerd op de verplichte EU-richtlijnen.

De krachten achter de vraag om 'minder' waren tevreden. Ook tevreden waren de adviseurs en consultants. Immers, door het verplaatsen en samenvoegen was een deel van de logica verdwenen. Er was wat studie nodig om opnieuw de weg te vinden in de regels. Ook moest opnieuw worden uitgedokterd hoe de regels efficiënt (met zo min mogelijk inspanningen) toegepast konden worden. In de productiebedrijven was gesnoeid op staf en dus hadden de externe adviseurs vrij spel. Cui bono?.

Nu leeft er wederom de wens om minder arboregels te hebben. Regels die juist moeten zorgen dat de veiligheid en gezondheid preventief en positief worden beïnvloed. Met minder heldere arbowetgeving zullen we op arbo nog meer te maken krijgen met 'het recht van de sterkste'. Cui bono?

Het doel van wetgeving en Vadertje Staat is niet de burgers en bedrijven pesten. Het product waar we belasting voor betalen is een regulerende overheid. Een overheid die met regels zorgt dat niet de sterkste of de financieel meest krachtige het voor het zeggen heeft. De arbeidsomstandighedenwet creëert ook een gelijk speelveld voor alle bedrijven. Daarbij: als de arbeidsomstandighedenwet effectief wordt ingevoerd, wordt een ongestoord productieproces, minder uitval en ziekteverzuim, bevorderd.

Met een nieuwe herordening van de wet zijn het weer de adviseurs die hun omzet zien groeien. Vermoedelijk zullen de grotere bedrijven in staat zijn efficiënt de soberdere regels naar hun voordeel uit te leggen. Immers, de grote bedrijven bestaan voornamelijk uit management en staf. Die worden blootgesteld

aan struikelgevaar door een krul in de vloerbedekking. Da's toch wat anders dan een ontbrekende leuning. Op het dak lopen de ingehuurd krachten en de onderaannemers. Deze uitgeknepen ondernemers, die een staf ontberen, kunnen niet anders dan de minimaal beveiligde werkplekken en processen accepteren (of de bedrijfsvoering stoppen).

Met de veiligheidsladder en VCA los je dit niet op. Daarmee creëer je geen gelijk speelveld. Deze tools zijn verworpen tot het meten van uiterlijk vertoon en verbetering van V&G is bijvangst.

Waar men, begrijp ik, wel oren naar heeft, zijn extra regels om bijvoorbeeld vooraf te kunnen selecteren wie aan het werk mag. De vragende bedrijven hebben nagenoeg geen werknemers op de werkvloer. Winstmaximalisatie bereik je door risicovolle werkzaamheden uit te besteden.

De keuringen zijn reeds opgenomen in de Wet Medische Keuringen en in de CAO. De keuringen mogen alleen uitgevoerd worden als sluitstuk van de sollicitatieprocedure. Keuren mag alleen worden ingezet als de bij de te vervullen functie bijzondere veiligheids- en gezondheidsrisico's voor de sollicitant of zijn toekomstige collega's kunnen optreden.

Het veelal ontbreken van specifieke TRA's en V&G-plannen brengt me tot de conclusie dat het onbekend is of er risico's zijn: die volgen immers uit een TRA. Een basis voor de keuring in de huidige vorm ontbreekt daarmee. Stap 1 zou dus ook kunnen zijn: laten we specifieke TRA's maken en op basis daarvan verder kijken.

Kennis opgedaan in bijvoorbeeld VCA-cursussen en GPI's is relevant om veilig te kunnen werken. Daar is geen misverstand over. Het begint met kennis. Maar daarna moet de mogelijkheid worden geboden om die kennis toe te passen.

Het is de arbeidsomstandighedenwet met de besluiten die de mogelijkheden om veilig te kunnen werken moet borgen. Daarmee is er voor iedereen, bedrijven onderling, werkgevers en werknemers, een gelijk speelveld.

Wetgeving verder marginaliseren: cui bono? ■

Adri Frijters

Dit artikel kunt u lezen op www.dakweb.nl